

KUNST

Er zijn foto's waar een mens stil van wordt. Zo een, zwart-wit, hangt sinds kort in de galerij van het Studecentrum Medische Wetenschappen. Iedereen die een beetje de Nederlandstalige literatuur volgt, ziet onmiddellijk dat Hugo Claus geportretteerd staat. En het is de Belgische fotograaf Stephan Vanfleteren die hem maakte.

Terwijl de foto in de gang hangt, loopt men er niet zomaar aan voorbij. Als eerste reflex bij de gewaarwording te moeten kijken, vraagt men zich misschien af of dit door het formaat komt; de grootte van de afdruk heeft wel degelijk een overrompelend effect. Er gebeurt echter meer dan de confrontatie met een letterlijk en figuurlijk groot schrijver. De foto sluit vooral een vreemd soort spanning, zelfs diverse tegen elkaar opbotsende krachten in zich.

Door de uitvergroting van het aangezicht van Hugo Claus ziet men iedere porie, iedere mee-eter, ieder haartje en rimpel en ook een netwerk van fijne adertjes. Dergelijke verschijnselen zijn er des te meer daar het om een oude man gaat en dit alles te laten zien brengt een grote kwetsbaarheid teweeg. Een kwetsbaarheid die als het ware haaks staat op het ongenaakbaar formaat daarenboven nog in een zwart-witte afdruk. Het maakt het geheel des te confronterender.

Hugo Claus vertoont trekken om zijn mond die enigszins geknepen is; zijn ogen zijn gesloten. Hij lijkt niet meer helemaal van deze wereld – en feitelijk is de foto genomen naar het einde van zijn leven. Dit reeds gedeeltelijk afwezig zijn manifesteert zich in wanverhouding tot de pertinente aanwezigheid op grond van het formaat en roept een productieve spanning op.

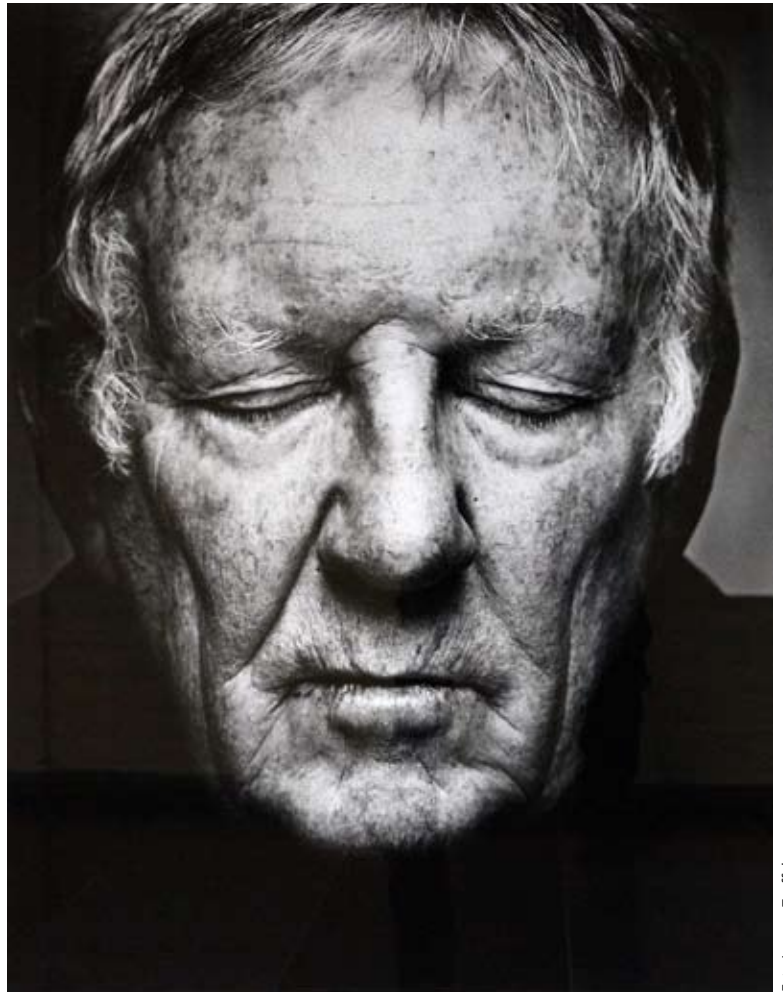

Foto Jan van Teeffelen

Stephan Vanfleteren, Hugo Claus, zwart-wit foto.

Hij draagt een donkere trui – op de foto helemaal zwart. Hiermee is het alsof zijn hoofd op een sokkel staat, een sokkel die hem nog overeind houdt, die hem tegelijk verhindert uit het beeld weg te zakken, ja vooralsnog en misschien voor altijd uit ons leven te verdwijnen.

Daan Van Speybroeck